

กลุ่มเมล็ดไม้ผลัดใบ

1. พระเจ้าห้าพระองค์

ชื่อวิทยาศาสตร์

Dracontomelon dao (Blanco) Merr. & Rolfe

ชื่อวงศ์

ANACARDIACEAE

ชื่อเรียกอื่นๆ

กะโค ชังกวน สะกวน (มาเลย์-ปัตตานี) ตะกู ตะโก แสนตาล้อม (เชียงใหม่)

ลักษณะเมล็ด

ผลกลม เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 2.5-5.0 ซม. ผลแก่สีเหลือง เมล็ดมีลักษณะเป็น Orthodox seed เมล็ดแข็ง มี 5 พู มีรอยนูน 5 รอยคล้ายรูปพระ 5 องค์

ลำต้น

ดอก

ใบ

เมล็ด

2. ฉนวน

ชื่อวิทยาศาสตร์
ชื่อวงศ์
ชื่อเรียกอื่นๆ
ลักษณะเมล็ด

Dalbergia nigrescens Kurz.

FABACEAE

กระพี้ ไชปันชั้น (ลำปาง) กระพี้โพรง (ราชบุรี)

ฝักแห้ง แบน รูปขอบขนาน ปลายและโคนมน แห้งดำไม่แตก เมล็ดมี
ลักษณะเป็น Orthodox seed

ลำต้น

ใบ

ดอก

ผล

3. ทองกวาว

ชื่อวิทยาศาสตร์

ชื่อวงศ์

ชื่อเรียกอื่นๆ

ลักษณะเมล็ด

Butea monosperma (Lam.) Taub.

FABACEAE

กวาว ก้าว (ภาคเหนือ) จอมทอง (ภาคใต้) จาน (อุบลราชธานี) ทองตัน (ราชบุรี) ทองธรรมชาติ ทองพรหมชาติ (ภาคกลาง)

ลักษณะของผลเป็นฝักแบน ฝักมีสีเขียวอ่อนและจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลอมเหลืองเมื่อแก่เต็มที่ ที่ฝักมีขนอ่อนนุ่มสีขาวเป็นมัน ฝักโค้งงอเล็กน้อย ไม่แตก ส่วนด้านบนหนาแตกเป็น 2 ซีก ในฝักมีเมล็ดขนาดเล็กอยู่ภายใน 1 เมล็ด เมล็ดมีลักษณะเป็น Orthodox seed ฝักมีความยาวประมาณ 10-14 เซนติเมตร และกว้างประมาณ 2-3.5 เซนติเมตร

ลำต้น

ใบ

ดอก

ผล

เมล็ด

4. กระบก

ชื่อวิทยาศาสตร์

ชื่อวงศ์

ชื่อเรียกอื่นๆ

ลักษณะเมล็ด

Irvingia malayana Oliv. ex A. W. Benn.

IRVINGIACEAE

ชะอ้ง (ตราด) มะมื่นหรือมื่น (ภาคเหนือ) มะลีน (สุโขทัย นครราชสีมา) หลักกาย (สุรินทร์) อนึ่งบางครั้งเรียกว่า กระบก จะบก หรือ บกและหมากบกในภาคอีสาน

ลักษณะของผลเป็นรูปกลมรี หรือค่อนข้างเป็นรูปไข่ ลักษณะแบน เล็กน้อย คล้ายกับผลมะม่วงขนาดเล็ก โดยผลอ่อนจะมีสีเขียว แต่เมื่อ แก่แล้วจะเปลี่ยนเป็นสีเหลือง ในผลมีเมล็ดและมีเนื้อหุ้มเมล็ดหลายๆ เหมือนมะม่วง ในผลกระบกมีเมล็ด

ลำต้น

ดอก

ใบ

ผล

เมล็ด

5. นนทรี

นนทรีบ้าน

ชื่อวิทยาศาสตร์

ชื่อวงศ์

ชื่อเรียกอื่นๆ

Peltophorum pterocarpum (DC.) K. Heyne

FABACEAE

กระถินป่า กระถินแดง (ตราด) สารเงิน (แม่ฮ่องสอน) อะราง ราง
ตาเซ็ก คางฮง

นนทรีป่า

ชื่อวิทยาศาสตร์

ชื่อวงศ์

ชื่อเรียกอื่นๆ

Peltophorum dasyrachia (Miq.) Kurz

Caesalpiniaceae

กว่าเซก (เขมร กาญจนบุรี) คางรุ่ง คางฮุ่ง (พิษณุโลก) จ้าขาม
ซ้าขม

(เลย) ตาเซก (เขมร บุรีรัมย์) ราง (ส่วย สุรินทร์) ราง (ภาค
ตะวันออก-เฉียงเหนือ) อะราง อะล้าง (นครราชสีมา) อินทรี
(จันทบุรี)

ลักษณะเมล็ด

ผลเป็นฝัก มีลักษณะแบนเป็นรูปหอก ปลายฝักและโคนฝักเรียวแหลม
มีขนาดกว้างประมาณ 2 ซม. ยาวประมาณ 5-12 ซม. ฝักสดสีเขียว
ฝักแห้งจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล ภายในฝักมีเมล็ดเรียงขวางกับฝัก เมล็ด
มีลักษณะเป็น Orthodox seed มีความแข็งแรงมีรูปร่างและขนาดเท่า
ไผ่ย่อย

ลำต้น

ใบ

ดอก

ผล

เมล็ด

6. สมอไทย สมอพิเภก

สมอไทย

ชื่อวิทยาศาสตร์

ชื่อวงศ์

ชื่อเรียกอื่นๆ

ลักษณะเมล็ด

Terminalia chebula Retz.

COMBRETACEAE

มะนະ (ภาคเหนือ) สมอ (นครราชสีมา) สมออัพยา (ภาคกลาง)

ผลทรงกลมหรือรูปไข่กว้าง เมล็ดรูปรี ยาว 1.5-2.0 ซม. ผิวเมล็ดย่น

ลำต้น

ใบ

ผล

ดอก

เมล็ด

ที่มา: <http://frynn.com/สมอไทย/>, <http://www.thaicrudedrug.com/>,
vishideeram.blogspot.com และ www.biogang.net

สมอพิเภก

ชื่อวิทยาศาสตร์

ชื่อวงศ์

ชื่อเรียกอื่นๆ

ลักษณะเมล็ด

Terminalia bellirica (Gaertn.) Roxb.

COMBRETACEAE

ลัน (เชียงใหม่) สมอแหน (ภาคกลาง) แหน แหนขาว แหนตัน (ภาคเหนือ) สะคู้ (กะเหรี่ยง แม่ฮ่องสอน) ซิบะดู่ (กะเหรี่ยง เชียงใหม่)

ลักษณะของผลเป็นรูปทรงกลมหรือกลมรี มีความกว้างประมาณ 1.5-2 เซนติเมตร และยาวประมาณ 2.5-3 เซนติเมตร มีสัน 5 สัน ผิวภายนอกปกคลุมไปด้วยขนสีน้ำตาลอยู่หนาแน่น ผลมักออกวมกันเป็นพวงโตๆ เมล็ดเดี่ยวแข็ง ผลอ่อนมีรสเปรี้ยว ส่วนผลแก่มีรสเปรี้ยวฝาดหวาน (ฝาดแบบสุขุม) และเมล็ดในมีรสฝาด

ลำต้น

ใบ

ดอก

ผล

เมล็ด